

Så meget mere skulle du spare op uden folkepensionen

Folkepensionen udgør en stor del af pensionisternes indkomst. Men hvor meget skulle man egentlig selv spare op, hvis folkepensionen slet ikke fandtes?

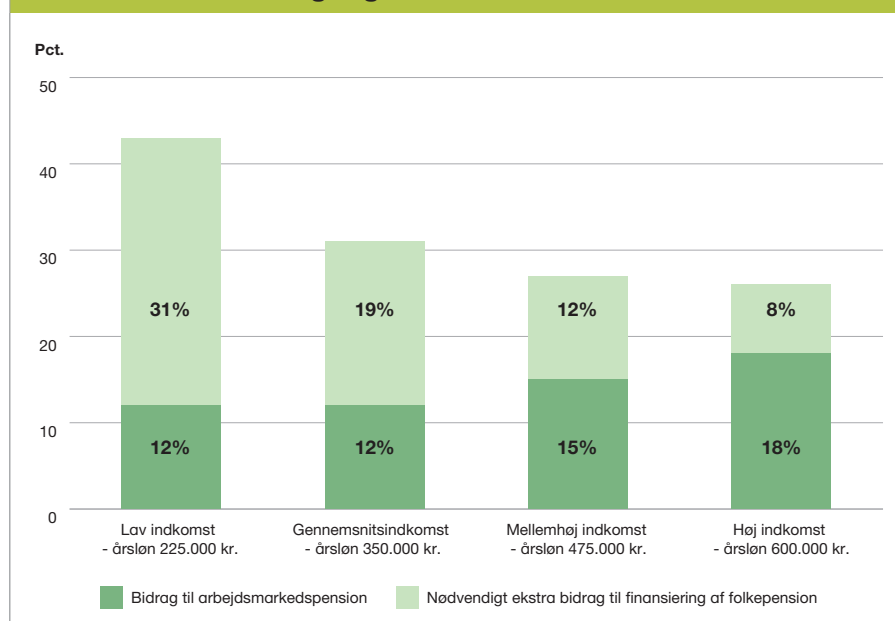
Folkepensionens værdi for en ny folkepensionist uden modregning svarede i 2020 i gennemsnit til en pensionsopsparing på omkring 3,2 mio. kr. Det ville for en middelindkomst med de nuværende samfundsforudsætninger kræve en opsparing til pension på i gennemsnit 20 pct. af indkomsten – eller hvad der svarer til ca. 70.000 kr. årligt. Mere specifikt mellem 12 og 31 pct. af lønnen hvert år, afhængig af indkomstens størrelse. Det er altså udover den pension, man i forvejen sparer op i arbejdsmarkedspensionerne. Det viser en ny analyse fra ATP.

ATP har derudover i analysen set på, hvor meget forskellige indkomstgrupper selv ville skulle spare op, hvis de skulle erstatte den folkepension, de kan forvente at få udbetalt i fremtiden – før skat, men efter modregning af egne arbejdsmarkedspensioner og individuelle pensioner.

Folkepensionen har stor værdi

Beregningerne viser, at løftet om en livsvarig årlig folkepension på 162.492 (2020-satsreguleringskroner) repræsenterer en ganske betydelig værdi. For en enlig 66-årig person, der lige er gået på

Figur 1: Så mange procent af lønnen skal en 25-årig i forskellige indkomstgrupper lægge til side i dag for at erstatte folkepensionen i fremtiden efter modregning



Note: Figuren viser, hvor stor en andel af lønnen en 25-årig i dag ville skulle spare op, hvis vedkommende skulle spare op til værdien af folkepensionen efter modregning af private udbetalinger. Figuren viser det ekstra bidrag i pct. af indkomsten, det ville være nødvendigt at indbetale til pension igennem et 51-årigt arbejdsliv (med samfundsforudsætninger fra 2020) for som ny pensionist i 2071 at kunne opnå en årlig udbetaling i 19 år (forventet restlevetid ved pensionsalder) svarende til folkepensionen i 2020.

Kilde: Modelberegning, ATP 2020

folkepension i dag, repræsenterer folkepensionens grundbeløb og pensions-tillæg en værdi på ca. 3,2 mio. kr., idet pensionen forventes at skulle udbetales i 21 år. Hvis vedkommende derudover er

berettiget til ældrechecken, er værdien 355.000 kr. højere.

”Vores analyser viser, at skulle folkepensionen erstattes af en opsparingsbase- ➔

ret pension, ville en 25-årig i dag skulle lægge meget mere til side til sin samlede pension. Faktisk ville ca. 43 pct. af lønnen skulle gå til pensionsopsparing for de lavest lønnede, hvis man også medregner de indbetalinger, man allerede har til arbejdsmarkedspensioner og ATP Livslang Pension”, siger analysechef i ATP Michael Jørgensen.

Det drejer sig om mange penge

Figur 1 viser, hvad 25-årige i forskellige indkomstgrupper i dag skulle spare op for at erstatte folkepensionens grundbeløb og tillæg (for en enlig pensionist) efter modregning af private pensioner og ATP Livslang Pension. Udgangspunktet for beregningen er, at personerne betaler en bestemt andel af deres indtægt i hele arbejdslivet – fra de er 25 år til de skal pensioneres i 2071 som 75-årige – og at pensionen derefter udbetales livslangt (i 19 år). Det drejer sig om rigtig mange penge, især for dem med de laveste indkomster. Det skyldes, at folkepensionen fylder langt mere i det samlede pensionsbillede for de økonomisk svageste.

For en person med en indkomst svarende til mindstelønnen i industrien ville det kræve en yderlige pensionsindbetaling på 31 pct. af indkomsten at spare op til folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg efter modregning, og her antages det endda, at personen ikke er berettiget til ældrecheck, varmetillæg eller boligydelse. De 31 pct. svarer til en årlig pensionsindbetaling på mere end 70.000 kr. Selv hvis vedkommende kun skulle erstatte grundbeløbet – og ikke også pensionstillægget – ville det kræve en årlig indbetaling på ca. 33.000 kr. i hele arbejdslivet, svarende til ca. 15 pct. af lønnen for en lavtlønnet.

Også i den høje ende af indkomstskalaen er værdien af folkepensionen betydelig. For en person med en årlig indkomst på 600.000 kr. ville det kræve en årlig indbetaling på ca. 47.000 kr., svarende til ca. 8 pct. af lønnen, at erstatte grund-

beløbet og pensionstillægget og knap 6 pct. at erstatte grundbeløbet alene.

Der er flere forklaringer på, at de lavtlønnede ville skulle spare en så meget større del af lønnen op end personer med højere lønninger.

For det første fylder folkepensionen langt mere i den forventede pensionsindtægt for en lavtlønnet. Deres private opsparing er ikke stor nok til, at de modregnes i folkepensionens tillæg. Det beløb, der skal erstattes, er ganske enkelt betydeligt større for dem med lave indkomster end for dem med høje indkomster, som har langt større pensioner, og derfor får modregnet en større del af pensionstillægget.

For det andet udgør hver krone, som en lavtlønnet person må lægge til side, en større procentdel af deres løn, fordi deres løn ikke er så stor.

Folkepensionen har også stor værdi og betydning i fremtiden

Hvis en nybagt pensionist også har mulighed for at få ældrecheck kan værdien udgøre op til 3,6 mio. kr. Det er dog ikke alle, der kan modtage ældrecheck, og nogen vil også få modregnet hele pensionstillægget pga. deres private ind-

komster. For dem udgør grundbeløbet en værdi på 1,5 mio. kr.

I dag er det ca. 17 pct. af landets pensionister, der modtager hele grundbeløbet, det fulde pensionstillæg og den fulde ældrecheck. 52 pct. får hele grundbeløbet og det fulde pensionstillæg, mens 15 pct. alene får grundbeløbet. Selvom færre i fremtiden vil modtage den fulde folkepension eller de supplerende offentlige pensioner, så forventes det, at folkepensionen og de supplerende pensionsydelse stadig vil udgøre omkring halvdelen af indkomsten i gennemsnit. Mange vil således stadig være meget afhængige af folkepensionen.

”Beregningerne viser, at det kræver meget store opsparinger selv at spare op til sin folkepension. Dette er også årsagen til, at folkepensionen, ATP Livslang Pension, boligydelse og varmetillæg – også kaldet grundpensionen – i dag udgør 77 pct. af pensionsindkomsten. Selv i fremtiden, når de ’nye’ arbejdsmarkedspensioner fra 1990’erne er fuld modnet, forventes grundpensionen stadig at udgøre omkring halvdelen af pensionsindkomsten, da det ville kræve meget større opsparinger at erstatte de offentlige pensioner for alle pensionister”, siger Michael Jørgensen, analysechef i ATP.

Tabel 1: Så meget er folkepensionen værd for en 66-årig ny pensionist i 2020

	2020-satser for en enlig folkepensionist (før modregning og skat)	Nutidsværdi for en ny folkepensionist
Grundbeløb	77.028 kr.	1.520.000 kr.
Pensionstillæg	85.464 kr.	1.685.000 kr.
Supplerende pensionsydelse (ældrecheck)	18.000 kr.	355.000 kr.
I alt	180.492 kr.	3.560.000 kr.

Note: De viste satser er de maksimale beløb for en enlig folkepensionist i 2020. Det maksimale pensionstillæg for en gift/samlevende pensionist er på 42.912 kr. Pensionstillægget og ældrechecken nedsættes, hvis pensionisten har andre skattepligtige indtægter som udbetalinger fra ATP Livslang Pension, private pensioner, arbejdsindkomst mv. Ældrechecken kan kun modtages, hvis den enkelte har en likvid formue under et vist niveau.

Kilde: Modelberegninger, ATP 2020

Sådan er der regnet

Beregningerne om den nødvendige opsparing for at erstatte folkepensionens grundbeløb og pensionstillægget tager udgangspunkt i fire typ personer med en årsindkomst på hhv. 225.000, 350.000, 475.000 og 600.000 kr. og bidragsprocenter på 12, 12, 15 og 18 pct. af lønnen igennem et arbejdsliv, samt betaling af fuldt ATP-bidrag gennem hele arbejdslivet. Personerne starter med at spare op, når de er 25 år i 2020 og går på pension, når de er 75 år i 2071, hvor de på dette tidspunkt kan forventes at modtage pension i 19 år.

I beregningen er de langsigtede sam-

fundsforudsætninger for 2020 blevet anvendt sammen med restlevetiden fra ATP's levetidsmodel SAINT.

I analysen er det blevet beregnet, hvor stor en andel af indkomsten der skulle spares op, for at få en udbetaling svarende til folkepensionens grundbeløb og tillæg for en enlig hhv. før og efter modregning af egne private pensioner, men før almindelig beskatning.

I beregningen til figur 1 antages det, at ingen af personerne er berettiget til ældrecheck, boligydelse eller varmetillæg, samt at ingen af dem har arbejdsindkomster efter pensionering.

I beregningen af nutidsværdien for en ny folkepensionist i 2020 er en restlevetid på 21 år anvendt. De 21 år er den forventede restlevetid for en 66-årig i ATP's levetidsmodel SAINT. Nutidsværdien er beregnet for de maksimale satser for hhv. grundbeløb, pensionstillæg og ældrecheck.

Den forventede restlevetid for en 66-årig i 2020 er 21 år, mens den forventede restlevetid for en 75-årig i 2071 er 19 år. Forskellen er et udtryk for den forventede forbedring i restlevetiden over de kommende 51 år.